

Asociacija, Respublikos g. 2, 72255 Tauragė, tel. 8 684 05 430
el. p. taurages.as@gmail.com. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų
registre, kodas 302512714

JAUNIMO MOTYVACIJOS DALYVAUTI VIEŠAJAME GYVENIME TYRIMAS

Tauragės jaunimo ir jaunimo organizacijų sąjungos „Tauragės apskritis stalas“ Tauragės atviras centras organizavo tyrimą „Jaunimo motyvacijos dalyvauti viešajame gyvenime“, siekdamas išsiaiškinti jaunimo motyvaciją dalyvauti savivaldybės ir bendruomenės veiklose bei nustatyti jų poreikius praktiniam įsitraukimui.

Tyrimas buvo vykdomas naudojant kiekybinės apklausos metodą. Respondentai atsakinėjo į klausimus apie savo požiūrį į viešąjį gyvenimą, motyvaciją įsitraukti ir patirtį dalyvaujant organizacijų ar savivaldybės veiklose. Tyrimo duomenys bus naudojami jaunimo politikos rekomendacijų rengimui Tauragės rajono savivaldybėje.

Tyrimas buvo vykdomas įgyvendinant projektą „Tauragės AJC: kur prasideda pokyčiai“, kuris finansuojamas Jaunimo reikalų agentūros. Šio tyrimo rezultatai taps pagrindu kuriant inovatyvias veiklas, kurios prisidės prie jaunimo įgalinimo Tauragės rajone.

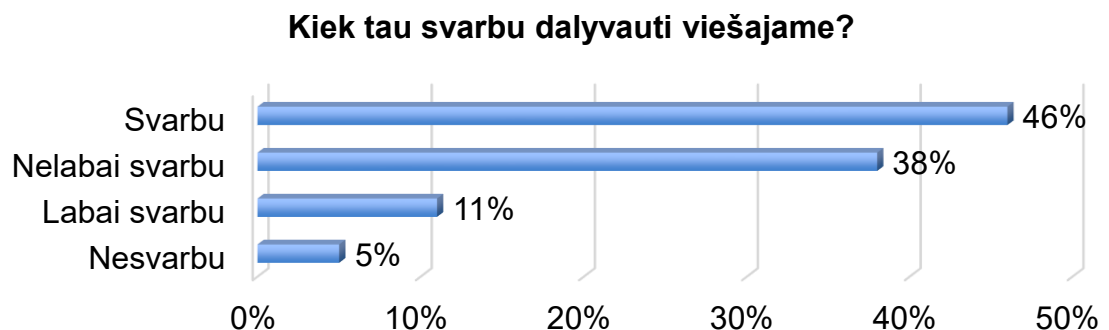
KIEKYBINIO TYRIMO ANALIZĖ

Kiekybinis tyrimas buvo atliktas naudojant anketavimo metodą. Anketa parengta pasitelkus Google Forms platformą. Anketa buvo platinama bendradarbiaujant su jaunimo organizacijomis ir ugdymo įstaigomis. Kadangi Tauragės rajono ugdymo įstaigose mokosi 2264 (2025-2026 m. m) 7-12 klasių mokinių (įskaitant Profesinio rengimo centro mokinius), todėl apskaičiavus pagal Paniotto formulę, kai su 5 proc. paklaida ir 95 proc. tikimybe, gauta, jog reikia apklausti 329 respondentų. Tyrime dalyvavo 455 respondentai, todėl gauta imtis viršijo minimalų pagal Paniotto formulę apskaičiuotą reikalingą respondentų skaičių (329), užtikrinant pakankamą duomenų patikimumą. Demografiniai duomenys apie respondentus pateikti lentelėje:

		Moterys	Vyrai	Kita
		274	177	3
		Respondentai, proc.		
Amžius	13	21		
	14	29		
	15	14		
	16	14		
	17	13		
	18	7		
	19	1		
	20	0		
	21	1		
Mokykla	Tauragės r. Skaudvilės gimnazija	30		
	Tauragės „Šaltinio“ progimnazija	22		
	Tauragės „Versmės“ gimnazija	15		
	Tauragės Jovarų pagrindinė mokykla	13		
	Tauragės „Aušros“ progimnazija	7		
	Tauragės r. Žygaičių gimnazija	6		
	Tauragės Žalgirių gimnazija	4		
	Tauragės profesinio rengimo centras	1		
	Tauragės M. Mažvydo progimnazija	1		
	Kita	1		
	Tauragės Tarailių progimnazija	0		
Gyvenamoji vietovė	Miestas	42		
	Kaimas	38		
	Kita	20		

I. POŽIŪRIS Į VIEŠĄJĮ GYVENIMĄ

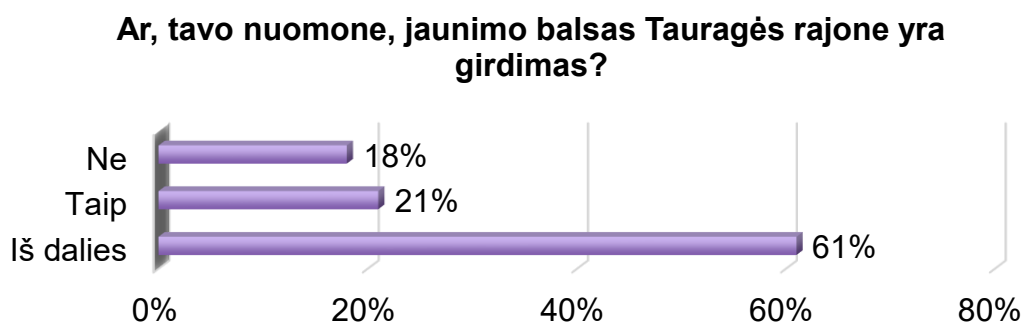
Pirmiausia, nustatant jaunimo požiūrį į viešąjį gyvenimą, buvo užduotas klausimas **Kiek tau svarbu dalyvauti viešajame gyvenime** (pvz., savanorystėje, jaunimo veiklose, renginiuose, sprendimuose, kurie liečia jaunimą tavo mieste ar mokykloje)?

Tyrimo rezultatai rodo, kad didžioji dalis jaunimo viešąjį dalyvavimą vertina teigiamai. Net 46 proc. respondentų nurodė, kad dalyvauti viešajame gyvenime jiems yra svarbu, o dar 11 proc. teigė, kad tai jiems labai svarbu. Vis dėlto nemaža dalis jaunimo įsitraukimą vertina mažiau reikšmingai: 38 proc. respondentų pažymėjo, kad dalyvauti viešajame gyvenime jiems yra nelabai svarbu, o 5 proc. nurodė, kad tai jiems visai nesvarbu.

Taigi, daugiau nei pusė apklaustų jaunuolių viešąjį dalyvavimą laiko svarbiu, tačiau gana didelė dalis jaunimo dar nėra linkusi aktyviai įsitraukti į visuomeninę veiklą. Tai atskleidžia, kad jaunimo įtraukimas į viešąjį gyvenimą išlieka aktuali sritis, kuriai reikalingas papildomas dėmesys ir skatinimo priemonės.

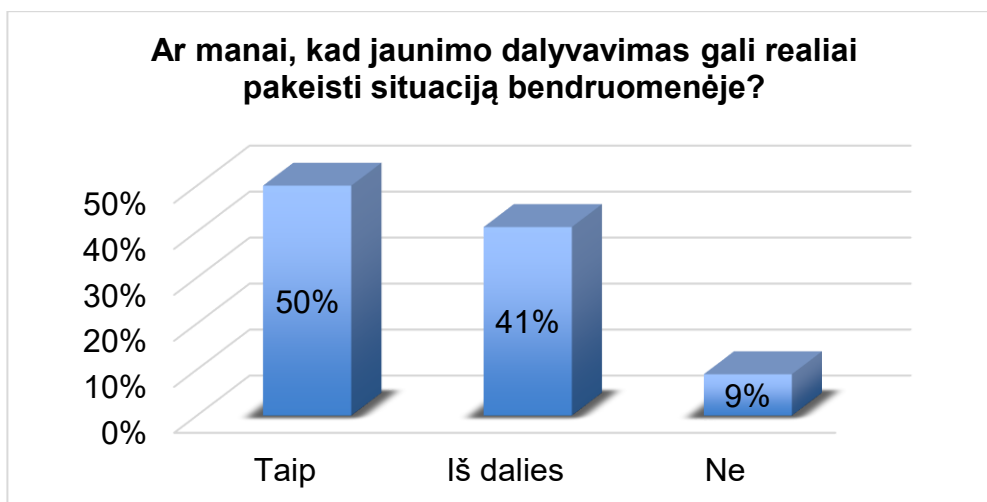
Toliau tyrime respondentų buvo klausama: „**Ar, tavo nuomone, jaunimo balsas Tauragės rajone yra girdimas?**“

Apklauskos rezultatai parodė, kad didžioji dalis jaunimo mano, jog jų balsas yra girdimas tik iš dalies. 61 proc. respondentų nurodė atsakymą „Iš dalies“, kas rodo, kad jaunimas jaučia tam tikrą galimybę būti išgirstam, tačiau mano, jog jų nuomonė galėtų būti labiau įtraukiama į sprendimų priėmimą. Tuo tarpu 21 proc. respondentų mano, kad jaunimo balsas Tauragės rajone yra girdimas, o 18 proc. respondentų teigė, kad jaunimo balsas nėra girdimas.

Apibendrinant galima teigti, kad nors dalis jaunimo jaučia, jog jų nuomonė yra pastebima, vis dėlto dauguma respondentų mano, kad jaunimo įtraukimas į sprendimų priėmimą dar galėtų būti stiprinamas. Tai parodo poreikį kurti daugiau galimybių jaunimui išsakyti savo nuomonę ir aktyviau dalyvauti vietos bendruomenės bei savivaldos procesuose.

Taip pat respondentų buvo klausama: „**Ar manai, kad jaunimo dalyvavimas gali realiai pakeisti situaciją bendruomenėje?**“

Tyrimo rezultatai leidžia teigti, kad daugiau nei pusė apklaustų jaunų žmonių tiki, jog jų dalyvavimas gali turėti realų poveikį bendruomenei. 50 proc. respondentų atsakė „Taip“, teigdami, kad jaunimo įsitraukimas gali prisidėti prie teigiamų pokyčių. Dar 41 proc. respondentų nurodė atsakymą „Iš dalies“, kas rodo, kad nemaža dalis jaunimo mato galimybę daryti įtaką, tačiau mano, kad jaunimo galimybės keisti situaciją yra ribotos arba priklauso nuo įvairių aplinkybių. Tuo tarpu tik 9 proc. respondentų mano, kad jaunimo dalyvavimas negali pakeisti situacijos bendruomenėje.

Galima teigti, kad dauguma jaunimo tiki savo galimybe prisidėti prie pokyčių bendruomenėje, todėl svarbu sudaryti sąlygas jaunimui aktyviai įsitraukti į visuomeninę veiklą, sprendimų priėmimą bei bendruomenės iniciatyvas.

Apibendrinant jaunimo požiūrį į viešąjį gyvenimą Tauragės rajone galima matyti, kad didelė dalis jaunų žmonių supranta visuomeninio dalyvavimo svarbą, tačiau jų realus įsitraukimas ir pasitikėjimas galimybe būti išgirstiems dar nėra pakankamai stiprus. Daugiau nei pusė apklaustųjų nurodė, kad dalyvavimas viešajame gyvenime jiems yra svarbus arba labai svarbus, todėl galima daryti išvadą, kad jaunimas iš esmės teigiamai vertina savanorystę, jaunimo veiklas, renginius bei dalyvavimą sprendimuose, kurie liečia jų aplinką. Vis dėlto nemaža dalis respondentų viešąjį dalyvavimą vertina kaip mažiau svarbų arba visai nesvarbų, todėl matyti, kad dalis jaunimo dar nejaučia pakankamos motyvacijos ar galimybių aktyviai įsitraukti į visuomeninę veiklą.

Tyrimo rezultatai taip pat atskleidžia, kad jaunimas tik iš dalies jaučia, jog jų balsas yra girdimas Tauragės rajone. Nors dalis respondentų mano, kad jaunimo nuomonė yra išklausoma, didžioji dauguma nurodė, kad tai vyksta tik iš dalies. Tai leidžia manyti, kad

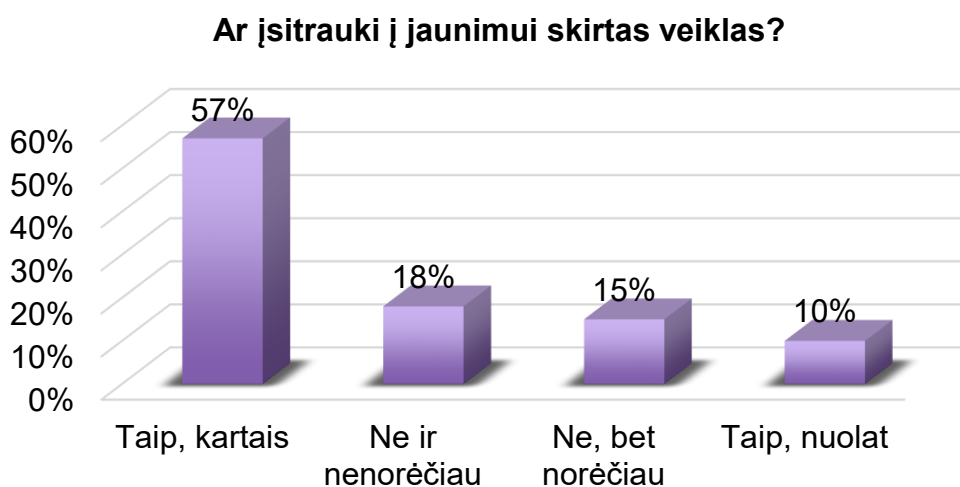
jaunimas mato tam tikras galimybes dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose, tačiau kartu jaučia, jog jų įtraukimas galėtų būti didesnis. Taip pat dalis respondentų mano, kad jaunimo balsas nėra girdimas, todėl svarbu stiprinti dialogą tarp jaunimo, savivaldos institucijų ir bendruomenės, sudarant daugiau erdvių jaunimui išsakyti savo nuomonę.

Nepaisant šių iššūkių, tyrimas parodė, kad jaunimas išlieka gana optimistiškas dėl savo galimybių prisidėti prie pokyčių bendruomenėje. Daugiau nei pusė respondentų mano, kad jaunimo dalyvavimas gali realiai pakeisti situaciją bendruomenėje, o dar nemaža dalis mano, kad tai gali turėti bent dalinį poveikį. Tai rodo, kad jaunimas turi potencialo tapti aktyviais bendruomenės nariais ir prisidėti prie teigiamų pokyčių.

Apibendrinant galima teigti, kad jaunimas Tauragės rajone turi teigiamą požiūrį į dalyvavimą viešajame gyvenime ir tiki savo galimybe prisidėti prie bendruomenės gerovės. Vis dėlto siekiant didesnio jaunimo įsitraukimo svarbu toliau kurti palankias sąlygas jų dalyvavimui, stiprinti jaunimo balsą sprendimų priėmimo procesuose bei skatinti aktyvų pilietiškumą.

II. PATIRTIS IR ĮSITRAUKIMAS

Antroje tyrimo dalyje buvo siekiama išsiaiškinti jaunimo patirtį ir įsitraukimą į jaunimui skirtas veiklas. Respondentams buvo užduotas klausimas: „Ar įsitrauki į jaunimui skirtas veiklas?“.

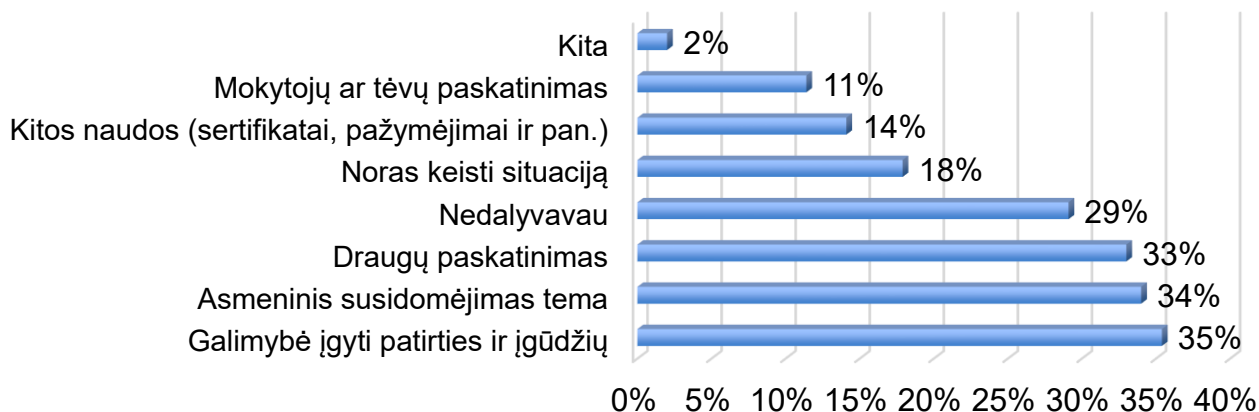
Tyrimo rezultatai parodė, kad didžioji dalis apklaustų jaunuolių bent kartais dalyvauja jaunimo veiklose. Net 57 proc. respondentų nurodė, kad į tokias veiklas įsitraukia kartais, o 10 proc. respondentų teigė, kad dalyvauja nuolat. Tai atskleidžia, kad nemaža dalis jaunimo turi

tam tikrą patirtį dalyvaujant jaunimo organizacijų, bendruomenių ar kitų institucijų organizuojamose veiklose. Tačiau tyrimas taip pat atskleidė, kad dalis jaunimo dar nėra aktyviai įsitraukę į tokias veiklas. 15 proc. respondentų nurodė, kad šiuo metu nedalyvauja, tačiau norėtų įsitraukti. Šis rezultatas rodo, kad egzistuoja potenciali jaunimo grupė, kuri yra suinteresuota dalyvauti, tačiau galimai susiduria su tam tikromis kliūtimis, pavyzdžiui, informacijos trūkumu, ribotomis galimybėmis ar motyvacijos stoka. Tuo tarpu 18 proc. respondentų pažymėjo, kad ne tik nedalyvauja jaunimo veiklose, bet ir nenorėtų į jas įsitraukti. Tai gali rodyti mažesnę susidomėjimą visuomenine veikla arba tai, kad siūlomos veiklos ne visada atitinka jaunimo interesus ir poreikius.

Vadinasi, dauguma jaunimo Tauragės rajone bent kartais dalyvauja jaunimui skirtose veiklose, tačiau nuolatinis įsitraukimas išlieka santykinai nedidelis. Taip pat pastebima, kad egzistuoja dalis jaunimo, kurie norėtų dalyvauti, tačiau šiuo metu nėra įsitraukę. Todėl svarbu stiprinti jaunimo informavimą apie galimybes dalyvauti, plėsti veiklų įvairovę bei kurti patrauklesnes ir jaunimo poreikius labiau atitinkančias veiklas.

Toliau klausimas buvo: „**Jei dalyvavai, kas tave labiausiai paskatino įsitraukti?**“ Respondentai galėjo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

Jeif dalyvavai, kas tave labiausiai paskatino įsitraukti?

Didžiausia dalis jaunimo nurodė, kad juos įsitraukti labiausiai paskatino galimybė įgyti patirties ir įgūdžių – šį variantą pasirinko 35 proc. respondentų. Tai parodo, kad praktinė nauda ir asmeninis tobulėjimas yra vienas svarbiausių veiksnių, skatinančių jaunimą dalyvauti įvairiose visuomeninėse veiklose. Panaši dalis respondentų pažymėjo ir asmeninį susidomėjimą veiklomis – 34 proc. Tai leidžia daryti prielaidą, kad jaunimas aktyviau įsitraukia tada, kai veiklos atitinka jų pomėgius ir interesus. Taip pat svarbus motyvuojantis veiksnys yra draugų

paskatinimas, kurį pasirinko 33 proc. respondentų. Tai atskleidžia, kad bendraamžių įtaka ir socialinis ratas turi didelę reikšmę jaunimo sprendimui dalyvauti viešajame gyvenime.

Kita vertus, 29 proc. nurodė, kad nedalyvavo tokiose veiklose. Tai leidžia teigti, kad beveik trečdalis apklaustų jaunų žmonių dar nėra įsitraukę į viešąjį gyvenimą, todėl gali būti svarbu ieškoti papildomų būdų juos sudominti ir įtraukti. Mažesnę dalis respondentų teigė, kad juos paskatino noras keisti situaciją – 18 proc., kitos naudos, pavyzdžiui, sertifikatai ar pažymėjimai – 14 proc., bei mokytojų ar tėvų paskatinimas – 11 proc. Pavieniai respondentai taip pat įvardijo kitus motyvus, tokius kaip sportas, tinklinis, noras padaryti kažką gero, gera kompanija ar socialinės valandos, tačiau šie atsakymai sudarė labai mažą dalį (apie 2 proc.).

Taigi, jaunimo įsitraukimą į viešąjį gyvenimą labiausiai skatina praktinė nauda (patirties ir įgūdžių įgijimas), asmeninis susidomėjimas veiklomis bei draugų įtaka. Tuo tarpu formalesni paskatinimai, tokie kaip mokytojų ar tėvų raginimas, turi mažesnę įtaką jaunimo motyvacijai.

Apibendrinant antrosios tyrimo dalies rezultatus galima teigti, kad didžioji dalis jaunimo turi bent minimalią patirtį dalyvaujant jaunimui skirtose veiklose – dauguma respondentų nurodė į tokias veiklas įsitraukiantys bent kartais, tačiau nuolatinis dalyvavimas yra gerokai mažesnis. Tyrimas taip pat atskleidė, kad egzistuoja dalis jaunimo, kurie šiuo metu veiklose nedalyvauja, tačiau norėtų įsitraukti, todėl ši grupė gali būti laikoma potencialia tikslinė auditorija, kuriai svarbu sudaryti palankesnes įsitraukimo galimybes.

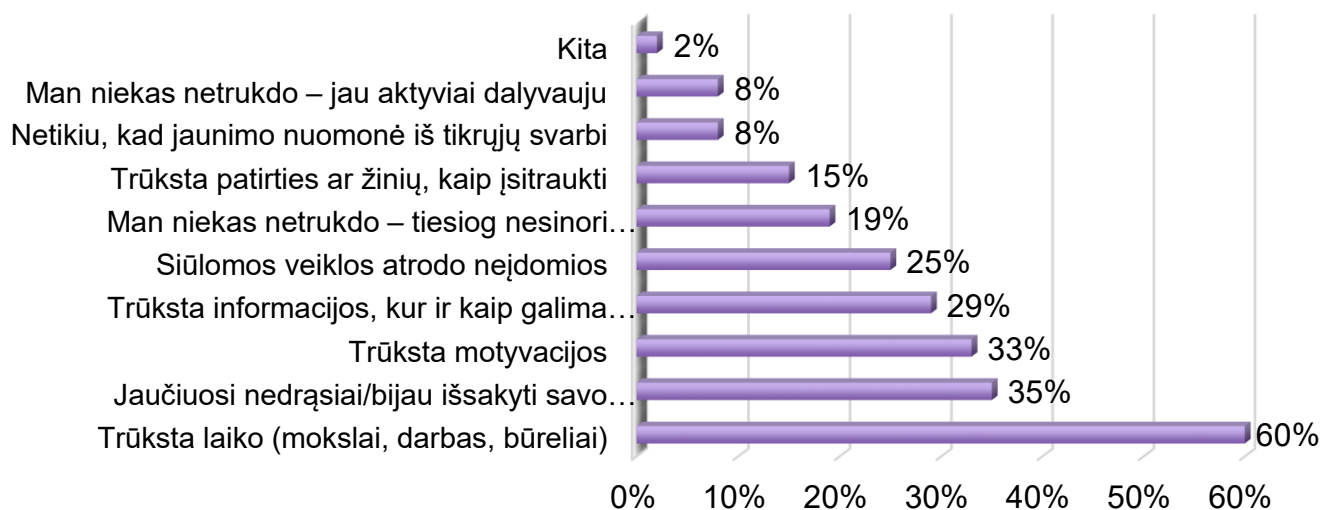
Analizuojant jaunimo motyvaciją dalyvauti veiklose paaiškėjo, kad svarbiausi veiksniai yra praktinė nauda – galimybė įgyti patirties ir naujų įgūdžių, asmeninis susidomėjimas veiklomis bei bendraamžių paskatinimas. Tai leidžia teigti, kad jaunimas labiausiai įsitraukia tuomet, kai veiklos yra jiems įdomios, prasmingos ir suteikia galimybių asmeniniam tobulėjimui. Tuo tarpu išoriniai veiksniai, tokie kaip mokytojų ar tėvų paskatinimas, turi mažesnę įtaką jaunimo sprendimui dalyvauti.

Tyrimas parodė, kad jaunimo įsitraukimą į veiklas lemia tiek vidinė motyvacija, tiek socialinė aplinka. Todėl siekiant didinti jaunimo aktyvumą svarbu kurti patrauklias, jaunimo interesus atitinkančias veiklas, sudaryti galimybes įgyti praktinės patirties bei skatinti bendraamžių įsitraukimą, kuris gali tapti svarbiu motyvu dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

III. BARJERAI DALYVAUTI

Trečiojoje tyrimo dalyje buvo siekiama išsiaiškinti kas trukdo jaunimui dalyvauti viešajame gyvenime. Pirmiausia respondentams buvo užduotas klausimas: „**Kas labiausiai trukdo tau ar kitiems jaunuoliams dalyvauti viešajame gyvenime?**“.

Kas labiausiai trukdo tau ar kitiems jaunuoliams dalyvauti viešajame gyvenime?

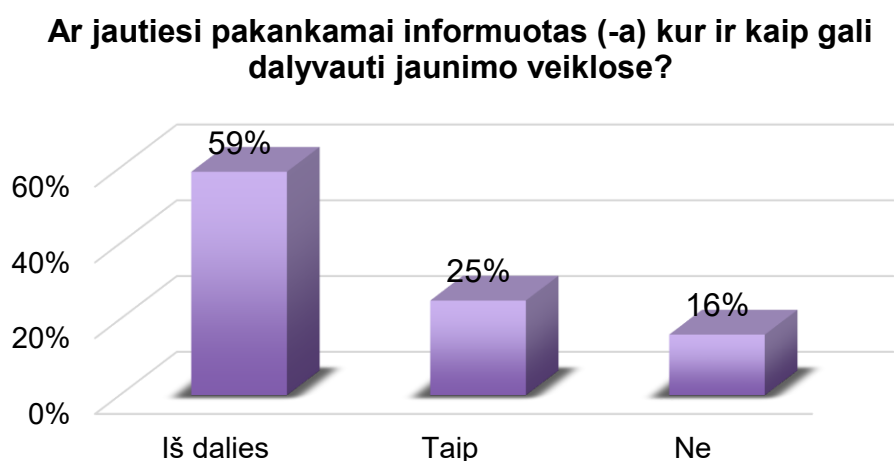
Tyrimo rezultatai atskleidžia, kad didžiausia kliūtis jaunimo dalyvavimui viešajame gyvenime yra laiko trūkumas. Šį variantą pasirinko 60 proc. respondentų. Tai leidžia daryti prielaidą, kad jaunimas yra užimtas mokyklos, darbo ar kitomis veiklomis, todėl jiems sudėtinga rasti laiko papildomam įsitraukimui į visuomeninę veiklą. Antroje vietoje pagal dažnumą yra nedrąsumas ar baimė išsakyti savo nuomonę, kurį nurodė 35 proc. respondentų. Tai rodo, kad daliai jaunų žmonių trūksta pasitikėjimo savimi arba jie jaučiasi nepakankamai drąsūs aktyviai dalyvauti viešose veiklose ar diskusijose. Taip pat nemaža dalis respondentų pažymėjo motyvacijos trūkumą – 33 proc. respondentų. Šis rezultatas leidžia teigti, kad kai kuriems jaunuoliams trūksta vidinio paskatinimo ar aiškaus suvokimo, kodėl verta įsitraukti į viešąjį gyvenimą. Kita svarbi kliūtis yra informacijos trūkumas apie veiklas ir galimybes, kur dalyvauti – tai nurodė 29 proc. respondentų. Tai parodė, kad jaunimas ne visada žino apie organizuojamas veiklas ar iniciatyvas, todėl informacijos sklaida gali būti svarbus veiksnys didinant jų įsitraukimą.

Be to, 25 proc. respondentų teigė, kad siūlomos veiklos jiems atrodo neįdomios, o 15 proc. respondentų nurodė, kad jiems trūksta patirties ar žinių, kaip įsitraukti į viešąjį gyvenimą.

Mažesnę dalis apklaustųjų teigė, kad niekas netrukdo, tačiau jie tiesiog nesusidomėjo veiklomis – 19 proc., arba kad jaunimo nuomonė nėra vertinama – 8 proc.

Taigi, pagrindinės kliūtys jaunimo dalyvavimui viešajame gyvenime yra laiko trūkumas, nedrąsumas išsakyti savo nuomonę, motyvacijos stoka ir informacijos apie galimybes trūkumas. Šie rezultatai leidžia teigti, kad siekiant didinti jaunimo įsitraukimą svarbu ne tik pasiūlyti patrauklias veiklas, bet ir užtikrinti geresnę informacijos sklaidą, stiprinti jaunimo pasitikėjimą savimi bei sudaryti lankstesnes dalyvavimo galimybes.

Remiantis pateikta diagrama buvo siekiama išsiaiškinti, **ar jaunimas jaučiasi pakankamai informuotas, kur ir kaip gali dalyvauti jaunimo veiklose.**

Tyrimo rezultatai parodė, kad didžiausia dalis apklaustųjų jaučiasi tik iš dalies informuoti apie jaunimo veiklas. Tokį atsakymą pasirinko 59 proc. respondentai. Tai rodo, kad nors dalis informacijos jaunimą pasiekia, ji ne visada yra pakankama ar aiški, todėl jaunuoliai ne visuomet žino visas galimybes įsitraukti į veiklas. Tuo tarpu 25 proc. respondentai nurodė, kad jaučiasi pakankamai informuoti apie galimybes dalyvauti jaunimo veiklose. Šis rezultatas leidžia teigti, kad maždaug ketvirtadalis apklaustųjų turi pakankamai informacijos apie jaunimo veiklų pasiūlą ir dalyvavimo galimybes. Kita vertus, 16 proc. respondentų teigė, kad nesijaučia informuoti apie tai, kur ir kaip galima įsitraukti į jaunimo veiklas. Tai leidžia manyti, kad dalis jaunimo susiduria su informacijos trūkumu, kuris gali tapti viena iš priežasčių, ribojančių jų aktyvų dalyvavimą.

Vadinasi, dauguma jaunimo apie dalyvavimo galimybes yra informuoti tik iš dalies, todėl svarbu stiprinti informacijos sklaidą apie jaunimo veiklas, naudoti jaunimui patrauklius komunikacijos kanalus bei aiškiau pristatyti galimybes įsitraukti į įvairias veiklas. Tai galėtų prisidėti prie didesnio jaunimo aktyvumo ir įsitraukimo į visuomeninį gyvenimą.

Trečiosios tyrimo dalies rezultatai parodė, kad jaunimo dalyvavimą viešajame gyvenime riboja keli pagrindiniai veiksniai. Didžiausia kliūtimi išlieka laiko trūkumas, kuris dažniausiai siejamas su mokymosi, darbo ar kitomis veiklomis. Taip pat svarbūs barjerai yra nedrąsumas išsakyti savo nuomonę, motyvacijos stoka bei informacijos apie dalyvavimo galimybes trūkumas. Šie rezultatai atskleidžia, kad dalis jaunimo susiduria ne tik su praktiniais, bet ir su psichologiniais ar informaciniais sunkumais, kurie gali riboti jų aktyvesnį įsitraukimą.

Tyrimas taip pat atskleidė, kad nemaža dalis jaunimo siūlomas veiklas vertina kaip nepakankamai įdomias arba jaučia patirties bei žinių trūkumą, kaip įsitraukti į visuomeninę veiklą. Be to, dalis respondentų nurodė, kad jaunimo nuomonė ne visuomet yra vertinama, o tai gali mažinti jų motyvaciją dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose.

Analizuojant jaunimo informuotumą apie dalyvavimo galimybes paaiškėjo, kad dauguma respondentų jaučiasi informuoti tik iš dalies. Tik apie ketvirtadalis jaunimo teigia turintis pakankamai informacijos, o dalis nurodo jos visai neturintys. Tai leidžia daryti išvadą, kad informacijos sklaida apie jaunimo veiklas nėra pakankamai efektyvi arba ne visada pasiekia jaunimą jiems patraukliais kanalais.

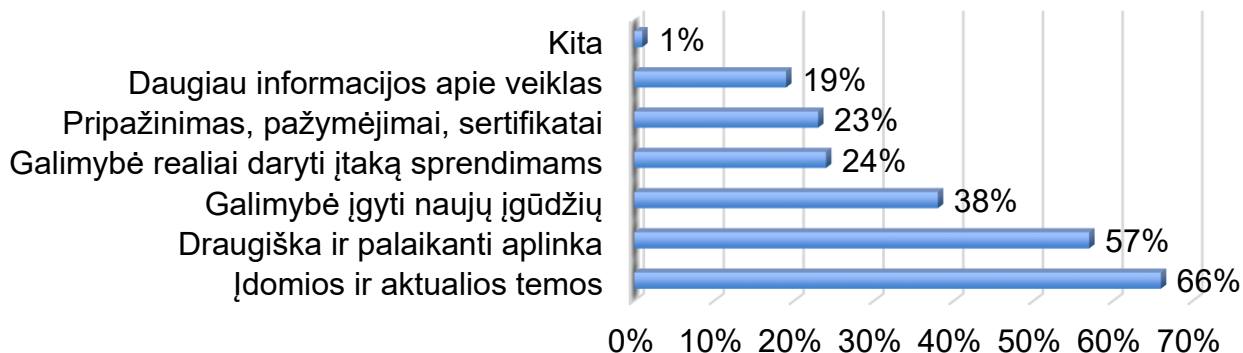
Apskritai tyrimo rezultatai išryškina, kad siekiant didinti jaunimo įsitraukimą į viešąjį gyvenimą svarbu ne tik organizuoti patrauklias veiklas, bet ir gerinti informacijos sklaidą, stiprinti jaunimo pasitikėjimą savimi, skatinti jų nuomonės išsakymą bei sudaryti lankstesnes dalyvavimo galimybes. Tokios priemonės galėtų padėti mažinti egzistuojančius barjerus ir paskatinti didesnę jaunimo aktyvumą visuomeniniame gyvenime.

IV. MOTYVACIJA IR PASKATOS

Ketvirtojoje tyrimo dalyje buvo siekiama išsiaiškinti kas motyvuoja ir paskatina jaunimą dalyvauti viešajame gyvenime.

Remiantis pateikta diagrama buvo siekiama išsiaiškinti, **kas labiausiai paskatintų jaunimą aktyviau įsitraukti į viešąjį gyvenimą**. Dalyviai galėjo pasirinkti iki trijų atsakymo variantų.

Kas labiausiai paskatintų tave aktyviau įsitraukti į viešąjį gyvenimą?

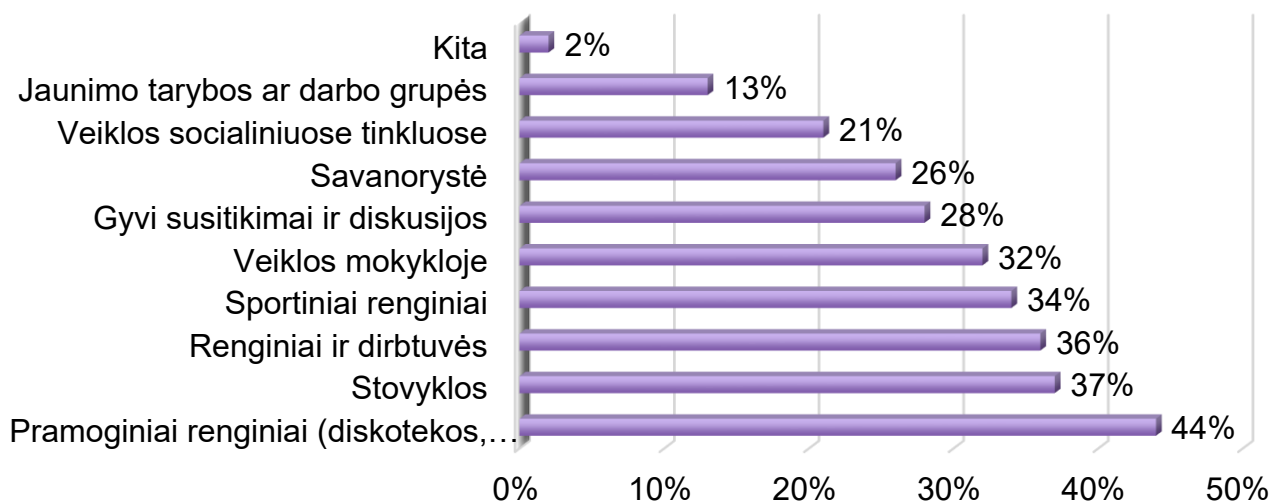
Tyrimo rezultatai parodė, kad didžiausia dalis jaunimo nurodė, jog juos labiausiai paskatintų įdomios ir aktualios temos. Šį atsakymą pasirinko 66 proc. respondentų. Tai rodo, kad jaunimui svarbu, jog siūlomos veiklos būtų susijusios su jiems aktualiais klausimais, atitiktų jų interesus ir būtų prasmingos. Antroje vietoje pagal dažnumą yra draugiška ir palaikanti aplinka, kurią pažymėjo 57 proc. respondentų. Tai leidžia teigti, kad jaunimui svarbi saugi ir pozityvi socialinė aplinka, kurioje jie jaustųsi priimti ir galėtų laisvai reikšti savo nuomonę. Taip pat nemaža dalis respondentų nurodė, kad juos paskatintų galimybė įgyti naujų įgūdžių – šį variantą pasirinko 38 proc. respondentų. Tai gali reikšti, kad jaunimas vertina veiklas, kurios suteikia galimybių tobulėti ir įgyti naudingos patirties.

Kiti svarbūs motyvuojantys veiksniai yra galimybė realiai daryti įtaką sprendimams, kurią pažymėjo 24 proc. respondentų, bei pripažinimas ar pažymėjimai – 23 proc. respondentų. Be to, 19 proc. respondentų nurodė, kad juos paskatintų daugiau informacijos apie jaunimo veiklas ir dalyvavimo galimybes. Pavieniai respondentai taip pat įvardijo kitus veiksnius, tokius kaip daugiau laisvo laiko, draugų dalyvavimas ar sporto veiklos, tačiau šie atsakymai sudarė labai nedidelę dalį visų atsakymų.

Taigi, jaunimą aktyviau įsitraukti į viešąjį gyvenimą labiausiai skatintų įdomios ir aktualios veiklų temos, palaikanti socialinė aplinka bei galimybė įgyti naujų įgūdžių. Tai reiškia, kad siekiant didinti jaunimo aktyvumą svarbu kurti patrauklias, jaunimo interesus atitinkančias veiklas, skatinti bendruomenišką ir palaikančią atmosferą bei suteikti galimybes asmeniniam tobulėjimui.

Remiantis pateikta diagrama buvo siekiama išsiaiškinti, **kokios veiklų formos jaunimui labiausiai patinka**. Dalyviai galėjo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

Kokios veiklų formos tau labiausiai patiktų?

Tyrimo rezultatai parodė, kad labiausiai jaunimui patinka pramoginiai renginiai, pavyzdžiui, diskotekos ar įvairūs laisvalaikio renginiai. Šį variantą pasirinko 44 proc. respondentų. Tai rodo, kad jaunimui svarbios veiklos, kurios suteikia galimybę bendrauti, atsipalaiduoti ir smagiai praleisti laiką su bendraamžiais.

Taip pat gana populiaros yra stovyklos, kurias pasirinko 37 proc. respondentų, bei renginiai ir dirbtuvės – 36 proc. respondentų. Šie rezultatai leidžia teigti, kad jaunimas vertina veiklas, kuriose gali ne tik smagiai praleisti laiką, bet ir įgyti naujų patirčių ar įgūdžių. Nemaža dalis respondentų taip pat pažymėjo sportinius renginius, kuriuos pasirinko 34 proc. respondentų, bei veiklas mokykloje – 32 proc. respondentai. Tai atskleidžia, kad jaunimas yra linkęs įsitraukti į aktyvias ir bendruomeniškumą skatinančias veiklas. Kiek mažiau respondentų pasirinko gyvus susitikimus ir diskusijas – 28 proc. respondentai, bei savanorystę – 26 proc. respondentų. Tuo tarpu veiklos socialiniuose tinkluose buvo pasirinktos 21 proc. respondentų.

Mažiausiai populiaros veiklų formos buvo jaunimo tarybos ar darbo grupės veikla, kurią pasirinko 13 proc. respondentai. Pavieniai respondentai taip pat nurodė kitus variantus, pavyzdžiui, kompiuterinius žaidimus ar kitas veiklas, tačiau šie atsakymai sudarė labai nedidelę dalį visų atsakymų.

Atlikus analizę pastebima, kad jaunimas labiausiai vertina pramogines, aktyvias ir socialinį bendravimą skatinančias veiklas, tokias kaip renginiai, stovyklos ar sportinės veiklos. Tuo tarpu formalesnės veiklos, pavyzdžiui, jaunimo tarybų ar darbo grupių veikla, yra mažiau patrauklios jaunimui. Šie rezultatai parodo tendenciją, kad planuojant jaunimo veiklas svarbu derinti

pramoginį, socialinį ir ugdomąjį veiklų pobūdį, siekiant sudominti kuo platesnę jaunimo auditoriją.

Apibendrinant ketvirtosios tyrimo dalies rezultatus galima sakyti, kad jaunimo motyvaciją dalyvauti viešajame gyvenime labiausiai lemia veiklų aktualumas, patraukli socialinė aplinka ir galimybė asmeniškai tobulėti. Tyrimas parodė, kad jaunimą labiausiai skatina įdomios ir aktualios temos, kurios atitinka jų interesus ir leidžia spręsti jiems svarbius klausimus. Taip pat svarbi yra draugiška ir palaikanti aplinka, kurioje jaunimas jaučiasi priimtas, gali bendrauti su bendraamžiais ir laisvai išsakyti savo nuomonę.

Ne mažiau reikšminga motyvacija yra galimybė įgyti naujų įgūdžių, patirties bei realiai prisidėti prie sprendimų priėmimo. Daliai jaunimo svarbus ir pripažinimas ar oficialus veiklų įvertinimas, pavyzdžiui, pažymėjimai ar sertifikatai. Taip pat pastebima, kad informacijos apie veiklas trūkumas gali turėti įtakos jaunimo sprendimui įsitraukti.

Analizuojant jaunimo pageidaujamas veiklų formas paaiškėjo, kad labiausiai patrauklios yra pramoginės, aktyvios ir bendravimą skatinančios veiklos, tokios kaip renginiai, stovyklos, dirbtuvės ar sportiniai užsiėmimai. Jaunimas taip pat noriai dalyvautų veiklose mokykloje ar savanorystėje, tačiau formalesnės veiklos, pavyzdžiui, jaunimo tarybų ar darbo grupių veikla, yra mažiau patrauklios.

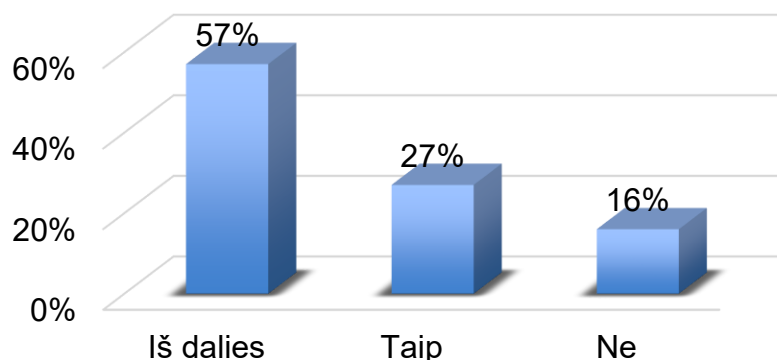
Taigi, siekiant didinti jaunimo įsitraukimą svarbu organizuoti įdomias, jaunimo poreikius atitinkančias ir bendruomeniškumą skatinančias veiklas, kurios suteiktų galimybių ne tik smagiai praleisti laiką, bet ir įgyti naujų įgūdžių bei patirties. Tokios veiklos gali padėti sustiprinti jaunimo motyvaciją aktyviau dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

V. PASITIKĖJIMAS IR BENDRUOMENĖ

Paskutinėje penktojoje tyrimo dalyje buvo siekiama išsiaiškinti apie bendruomeniškumą ir pasitikėjimą.

Remiantis pateikta diagrama buvo siekiama išsiaiškinti, **ar jaunimo nuomone savivaldybė ir kitos institucijos pakankamai atsižvelgia į jaunimo nuomonę.**

Ar manai, kad savivaldybė ir kitos institucijos pakankamai atsižvelgia į jaunimo nuomonę?

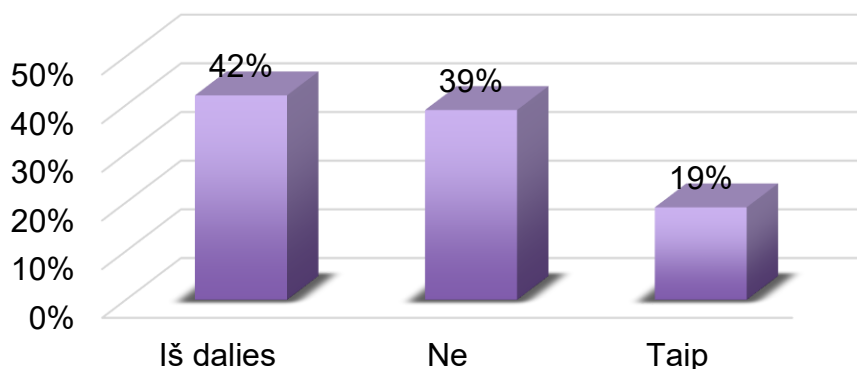
Tyrimo rezultatai parodė, kad didžiausia dalis respondentų mano, jog į jaunimo nuomonę yra atsižvelgiama tik iš dalies. Tokį atsakymą pasirinko 57 proc. respondentai. Tai rodo tendenciją, kad nors jaunimas pastebi tam tikras pastangas įtraukti juos į sprendimų priėmimo procesus, tačiau šios pastangos ne visuomet yra pakankamos arba pakankamai matomos. Tuo tarpu 27 proc. respondentai teigė, kad savivaldybė ir kitos institucijos pakankamai atsižvelgia į jaunimo nuomonę. Šis rezultatas leidžia daryti prielaidą, kad dalis jaunimo jaučia, jog jų nuomonė yra išgirstama ir turi tam tikrą reikšmę sprendimų priėmimo procesuose.

Kita vertus, 16 proc. respondentai mano, kad į jaunimo nuomonę nėra pakankamai atsižvelgiama. Tai rodo, kad dalis jaunimo gali jaustis nepakankamai įtraukti į sprendimų priėmimą ar neturintis realios galimybės daryti įtaką su jaunimu susijusiems klausimams.

Vadinasi, dauguma jaunimo mano, jog į jų nuomonę yra atsižvelgiama tik iš dalies. Tai išryškina, kad svarbu stiprinti jaunimo įtraukimą į sprendimų priėmimo procesus, sudaryti daugiau galimybių jaunimui išsakyti savo nuomonę bei užtikrinti, kad jų pasiūlymai būtų realiai svarstomi ir įgyvendinami.

Remiantis pateikta diagrama buvo siekiama išsiaiškinti, **ar jaunimas jaučiasi drąsiai viešai išsakydamas savo nuomonę.**

Ar jaustumėisi drąsiai išsakydamas (-a) savo nuomonę viešai?

Tyrimo rezultatai parodė, kad didžiausia dalis apklaustųjų nurodė, jog drąsiai išsakyti savo nuomonę jaučiasi tik iš dalies. Tokį atsakymą pasirinko 42 proc. respondentų. Tai rodo, kad dalis jaunimo kartais jaučiasi pakankamai užtikrinti, tačiau ne visada turi pakankamai pasitikėjimo savimi viešai išreikšti savo nuomonę. Tuo tarpu 39 proc. respondentų teigė, kad nesijaučia drąsiai išsakydami savo nuomonę viešai. Šis rezultatas išryškina, kad gana didelė dalis jaunimo susiduria su pasitikėjimo savimi stoka ar baime būti neigiamai įvertintiems, todėl vengia aktyviai reikšti savo nuomonę viešose diskusijose ar sprendimų priėmimo procesuose.

Mažiausia dalis respondentų – 19 proc. jaunuolių – nurodė, kad jaučiasi drąsiai išsakydami savo nuomonę viešai. Tai atskleidžia, kad tik maždaug penktadalis apklaustųjų turi pakankamai pasitikėjimo savimi ir jaučiasi komfortiškai dalyvaudami viešose diskusijose ar išreikšdami savo požiūrį.

Taigi galima matyti, jog nemaža dalis jaunimo dar nesijaučia pakankamai drąsiai viešai išsakydami savo nuomonę. Tai rodo poreikį stiprinti jaunimo pasitikėjimą savimi, skatinti atviras diskusijas bei kurti saugią ir palaikančią aplinką, kurioje jaunimas jaustųsi išgirstas ir galėtų laisvai dalintis savo nuomone.

Penktosios tyrimo dalies rezultatai parodė, kad jaunimo pasitikėjimas institucijomis ir jų įsitraukimas į bendruomeninį gyvenimą yra vidutinis. Dauguma jaunimo mano, kad savivaldybė ir kitos institucijos į jų nuomonę atsižvelgia tik iš dalies, todėl galima daryti prielaidą, kad jaunimas pastebi tam tikras pastangas juos įtraukti, tačiau jos ne visuomet yra pakankamos arba pakankamai matomos.

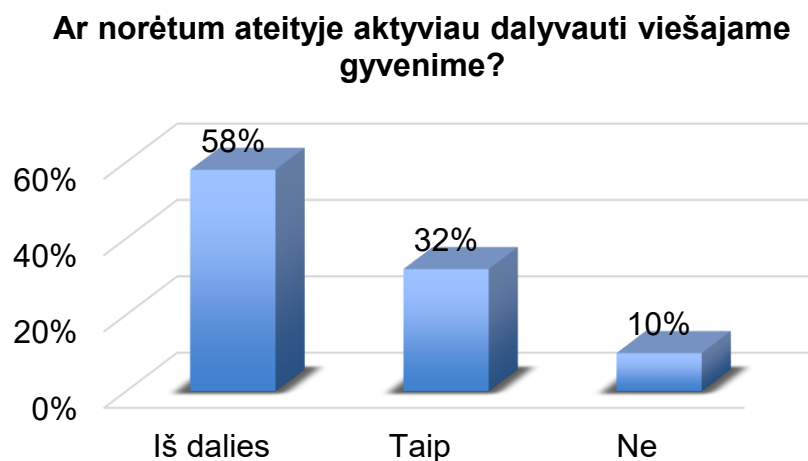
Tyrimas taip pat atskleidė, kad nemaža dalis jaunimo dar nesijaučia pakankamai drąsiai viešai išsakydami savo nuomonę. Didelė dalis respondentų nurodė, kad drąsiai savo nuomonę

reiškia tik iš dalies arba apskritai nesijaučia užtikrinti viešai kalbėdami. Duomenys leidžia daryti prielaidą, kad jaunimui gali trūkti pasitikėjimo savimi arba saugios aplinkos, kurioje jie galėtų laisvai ir atvirai išsakyti savo požiūrį.

Siekiant stiprinti jaunimo bendruomeniškumą ir pasitikėjimą institucijomis svarbu sudaryti daugiau galimybių jaunimui dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose, skatinti jų nuomonės išsakymą bei kurti palaikančią ir atvirą aplinką. Tai galėtų padėti jaunimui jaustis labiau įtrauktiems, išgirstiems ir aktyviau dalyvauti bendruomenės gyvenime.

VI. ATEITIES KETINIMAS

Paskutinėje tyrimo dalyje buvo siekiama išsiaiškinti „**Ar norėtum ateityje aktyviau dalyvauti viešajame gyvenime?**“.

Tyrimo rezultatai parodė, kad didžiausia dalis respondentų atsakė „galbūt“ – šį variantą pasirinko 58 proc. respondentai. Tai rodo, kad nemaža dalis jaunimo svarsto galimybę ateityje aktyviau įsitraukti į viešąjį gyvenimą, tačiau jų apsisprendimas gali priklausyti nuo įvairių veiksnių, tokių kaip veiklų patrauklumas, turimas laikas ar informacijos prieinamumas. Tuo tarpu 32 proc. respondentų teigė, kad norėtų aktyviau dalyvauti viešajame gyvenime. Šis rezultatas atskleidžia, kad beveik trečdalis apklaustųjų jau dabar turi aiškų norą būti aktyvesni visuomeninėje veikloje ir labiau įsitraukti į bendruomenės gyvenimą.

Mažiausia dalis respondentų – 10 proc. – nurodė, kad ateityje nenorėtų aktyviau dalyvauti viešajame gyvenime. Tai parodė, kad tik nedidelė dalis jaunimo neturi noro ar susidomėjimo aktyvesniu dalyvavimu visuomeninėje veikloje.

Apibendrinant galima teigti, kad didžioji dalis jaunimo yra bent iš dalies atviri galimybei ateityje aktyviau dalyvauti viešajame gyvenime. Tai rodo potencialą didinti jaunimo įsitraukimą, jei bus sudarytos palankios sąlygos, pasiūlytos jaunimui įdomios veiklos bei užtikrinta geresnė informacijos sklaida apie dalyvavimo galimybes.

IŠVADOS

1. Jaunimo požiūris į viešąjį gyvenimą yra gana teigiamas, tačiau įsitraukimas nėra pakankamas. Daugiau nei pusė apklaustų jaunuolių mano, kad dalyvauti viešajame gyvenime yra svarbu arba labai svarbu, tačiau nemaža dalis jaunimo visuomeninį dalyvavimą vertina kaip mažiau reikšmingą. Tai rodo, kad nors jaunimas supranta dalyvavimo svarbą, jų realus įsitraukimas dar nėra pakankamai aktyvus.

2. Jaunimo dalyvavimas veiklose yra epizodinis, tačiau egzistuoja potenciali įsitraukimo grupė. Didžioji dalis jaunimo nurodė bent kartais dalyvaujantys jaunimo veiklose, tačiau nuolatinis dalyvavimas išlieka palyginti nedidelis. Tyrimas taip pat atskleidė jaunimo grupę, kuri šiuo metu veiklose nedalyvauja, tačiau norėtų įsitraukti, jei būtų sudarytos palankesnės sąlygos.

3. Svarbiausi motyvai dalyvauti veiklose yra asmeninis interesas, galimybė įgyti patirties ir bendraamžių įtaka. Jaunimą labiausiai skatina praktinė nauda – galimybė įgyti naujų įgūdžių ir patirties, taip pat veiklų atitikimas jų interesams bei draugų paskatinimas dalyvauti. Tai rodo, kad jaunimo motyvaciją labiausiai stiprina asmeninio tobulėjimo ir socialinio bendravimo galimybės.

4. Didžiausi barjerai jaunimo dalyvavimui yra laiko trūkumas, motyvacijos stoka ir informacijos apie veiklas trūkumas. Tyrimas parodė, kad jaunimo įsitraukimą riboja ne tik praktiniai veiksniai, tokie kaip užimtumas mokykloje ar kitose veiklose, bet ir psichologiniai barjerai – nedrąsumas išsakyti savo nuomonę bei nepakankamas pasitikėjimas savimi.

5. Jaunimas apie dalyvavimo galimybes yra informuotas tik iš dalies. Didžioji dalis respondentų nurodė, kad apie jaunimo veiklas ir galimybes dalyvauti yra informuoti tik iš dalies. Tai leidžia daryti išvadą, kad informacijos sklaida apie jaunimo veiklas nėra pakankamai efektyvi arba ne visada pasiekia jaunimą jiems patraukliais kanalais.

6. Jaunimo pasitikėjimas institucijomis ir jų galimybe būti išgirstiems yra vidutinis. Dauguma respondentų mano, kad savivaldybė ir kitos institucijos į jaunimo nuomonę atsižvelgia tik iš dalies, o nemaža dalis jaunimo nesijaučia pakankamai drąsiai viešai išsakydami savo nuomonę. Tai rodo poreikį stiprinti dialogą tarp jaunimo ir savivaldos institucijų.

7. Jaunimas turi potencialo ateityje aktyviau įsitraukti į viešąjį gyvenimą. Didžioji dalis respondentų nurodė, kad galbūt norėtų aktyviau dalyvauti viešajame gyvenime, o trečdalis jaunimo aiškiai išreiškė tokį norą. Tai rodo, kad sudarius palankesnes sąlygas ir pasiūlius jaunimui patrauklias veiklas galima didinti jų pilietinį aktyvumą.

REKOMENDACIJOS

1. Kadangi didelė dalis jaunimo teigia esantys informuoti tik iš dalies apie dalyvavimo galimybes, Tauragės rajone rekomenduojama sukurti aiškia ir jaunimui patrauklią informavimo sistemą.

Rekomenduojama:

- savivaldybei ir jaunimo organizacijoms kurti vieningą jaunimo veiklų kalendorių Tauragėje (pvz., socialiniuose tinkluose ar savivaldybės puslapyje);
- aktyviau naudoti Instagram, TikTok ir kitus jaunimo naudojamus kanalus;
- mokyklose reguliariai pristatyti jaunimo veiklas per klasių valandėles ar renginius;
- stiprinti informacijos sklaidą per Tauragės atvirą jaunimo centrą ir jaunimo darbuotojus.

2. Tyrimas parodė, kad jaunimą labiausiai domina pramoginiai renginiai, stovyklos, sporto ir kūrybinės veiklos, todėl rekomenduojama stiprinti būtent šių veiklų pasiūlą.

Rekomenduojama:

- organizuoti daugiau jaunimo festivalių, diskusijų vakarų, sporto turnyrų ir kūrybinių dirbtuvių;
- plėtoti vasaros jaunimo stovyklas Tauragės rajone;
- organizuoti bendras veiklas miesto ir kaimo jaunimui, kad įsitrauktų platesnė auditorija;
- skatinti jaunimo iniciatyvas ir suteikti galimybes patiems kurti renginius ar projektus.

3. Kadangi dauguma jaunimo mano, jog jų balsas girdimas tik iš dalies, svarbu stiprinti jaunimo dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose.

Rekomenduojama:

- aktyvinti Tauragės jaunimo reikalų tarybos veiklą ir didinti jos matomumą;
- organizuoti reguliarius jaunimo ir savivaldybės atstovų susitikimus;
- įtraukti jaunimą į viešas konsultacijas, diskusijas ar darbo grupes;
- sudaryti galimybes jaunimui teikti idėjas savivaldybės iniciatyvoms ar projektams.

4. Tyrimas parodė, kad nemaža dalis jaunimo nedrąsiai reiškia savo nuomonę, todėl svarbu stiprinti jų pasitikėjimą savimi ir dalyvavimo gebėjimus.

Rekomenduojama:

- organizuoti viešojo kalbėjimo, lyderystės ir pilietiškumo mokymus;
- mokyklose rengti diskusijų klubus ar debatų užsiėmimus;
- skatinti jaunimo dalyvavimą savanorystėje ir projektinėse veiklose;
- sudaryti galimybes jaunimui įgyti praktinės patirties bendruomeninėse iniciatyvose.

5. Jaunimas dažniau įsitraukia į veiklas, kai jaučiasi priimtas ir turi palaikančią socialinę aplinką.

Rekomenduojama:

- stiprinti Tauragės atviro jaunimo centro veiklą kaip saugią erdvę jaunimui;
- skatinti bendradarbiavimą tarp mokyklų, jaunimo organizacijų ir bendruomenių;
- organizuoti daugiau neformalių susitikimų, bendruomeninių renginių ir iniciatyvų;
- skatinti bendraamžių įtraukimą, nes jaunimo sprendimams didelę įtaką daro draugai.